

Redakcyi i Administracyi
Kraków, ul. Bracka 15.
Telefon Nr. 396.

NAPRZÓD

Organ polskiej partii socjalno-demokratycznej.

Numer pojedynczy 8 halerszy.
Numer poniedziałkowy 4 halerszy.

Wychodzi codziennie o g. 8 rano
a w poniedziałki i dni poświęcone
o godz. 10 rano.

Do nabycia: W administracyi, ul.
Bracka 1. 15, oraz we wszystkich
biurach dzienników.

Listy reklamacyjne nieopłacone
nie podlegają opłacie.

Adres na telegramy: Naprzód-
Kraków.

Wszelkie listy i przesyłki pła-
czone należy adresować do Re-
dakcyi i Administracyi, Bracka 15.

Redakcyi rękopisów nie zwraca,
korespondencyi bezimiennych nie
względnia, listów nieopłaconych
nie przyjmuje.

Prenumerata wynosi: W Krakowie (bez odsyłki): miesięcznie 1 korona 60 hal.,
kwartalnie 4 kor. 50 h., rocznie 18 kor. — Za dostawę do domu dopłaca się
miesięcznie 20 hal. — W Austrii: miesięcznie 2 kor., kwartalnie 6 kor., rocznie
24 kor. — W Niemczech: kwartalnie 7 marek. — W innych krajach kwartalnie
10 franków. — Za każdą zmianę adresu dopłaca się 40 hal. — Dla robotników w Kra-
kowie i Podgórzu tygodniowo w prenumerata 40 hal.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracya za opłatą od miejsca wiersza jedno-
szpaltowego drobnym drukiem (petitom) za pierwszy raz po 20 halerszy, następny po
10 halerszy. — „Nadestane“ od miejsca wiersza drukiem petitom po 40 halerszy za
każdy raz. — Załączniki (prospekty i. t. d.) przyjmuje się za cenę 2 kor. za 100
egzemplarzy dla zamiejscowych, a 1 kor. za 100 egzemplarzy dla miejscowych prenu-
meratorów. — Należytość należy zapłacić przed nadaniem.

KRONIKA.

Kalendarzyk historyczny. 14 maja.
1610. Zamordowanie Henryka IV., króla fran-
cuskiego przez sfanatyzowanego mnicha. —
1773. Urodziny Roberta Owena, jednego z pier-
wszych utopistów socjalistycznych. — 1796.
Pierwsze szczepienie krowianką przez dra Jen-
nera. — 1860. Garibaldi zajmuje Sycylię. —
1878. Zamach Hödla na cesarza Wilhelma. —
1894. Międzynarodowy kongres górniczy w Ber-
linie.

Dziś w teatrze: przedstawienie ruskiego
teatru narodowego: „Zakamieniałe serce“, obraz
ludowy w 5 aktach Tobylewicz. Ostatni wy-
stęp trupy ruskiej.

Wtorek: „Don Carlos“, tragedia w 5 aktach
Szyllera.

We środę: „Pomów pan z mamą“, komedia
w 3 aktach Fr. Herczeg'a (popularne).

We czwartek: „Don Carlos“, tragedia w 5
aktach Szyllera.

W piątek teatr zamknięty.

W sobotę: „Kołyaska“, komedia w 3 aktach
Brieuca (benefis Ludwika Solskiego).

W niedzielę: „Kołyaska“, komedia w 3 aktach
Brieuca.

Kto podkopyje rodzinę? Lwowski „Mo-
nitor“ ogłasza w numerze 20 list pewnej
kobiety, który rzuca ciekawe światło na
moralność katechety gimnazjalnego księdza
Drozdę w Przemyślu. List ten, z opu-
szczeniem nazwisk brzmi:

„Niniejszem zeznaję, że na dniu 21-go
marca b. r., mając od czasu zamążpójścia
liczne nieprzyjemności ze strony mego mę-
ża, który poinformowany przez byłych stu-
dentów przemyskich, podejrzewał mnie o
stosunek miłosny z ks. Józefem Drozdem,
przyznałam się mężowi memu ..., że przed
zamążpójściem miałam stosunek z księdzem
Józefem Drozdem, który namówił mię...
(ze względów cenzuralnych opuszczamy
przyp. Red.) poraz pierwszy w drugiej
połowie lipca 1886 w ...ch. Od tego czasu
stosunek ten prawie za każdorazową by-
tnością w Przemyślu się powtarzał, bądź
to w domu, bądź też w mieszkaniu
ks. Drozda, dokąd byłam zapraszana (do
bursy przyp. Red.).

Stosunek ten trwał przez rok...

Nadmieniam i to, że siostra moja ... i
pani ... i zamężna ... utrzymywały, jak
przedtem, tak i następnie bliższe stosunki
z księdzem Drozdem.

To wszystko, co tu napisałam, jestem
w stanie w razie potrzeby w sądzie po-
wtórzyć. (Następuje data i autentyczny
podpis)“.

List ten mówi sam za siebie. Ksiądz
Drozd znany jest naszym czytelnikom i

z innych sprawek, które poruszaliśmy nie-
raz w „Naprzodzie“.

Prasa klerykałna zrobi ks. Drozda za-
pewne „świętobliwym męczennikiem“.

Jeszcze „poseł“ Heinze. „Dziennik po-
znański“ występuje w obronie „Kuryera
dąbrowskiego“, który nazwał Heinze go-
słem. Przyznaje wprawdzie, że Heinze nie
był posłem, ale dodaje:

„Wszystko wiedzący „Naprzód“ myli
się, gdyż ów osławiony Heinze był sobie
najzwyczajniejszego gatunku rajfurem. Na
„właściciela domu publicznego“ jeszcze nie
awansował. Ten tytuł zyskał dopiero dzięki
protekcji p. Daszyńskiego“.

Z jaką też finezyą odczuwa klerykałny
dziennik poznański różnicę między rajfu-
rem a właścicielem domu publicznego. Nasi
klerykali są widocznie w takich rzeczach
fachowcami.

Strejk w szkole. Z powodu niesłusznego
wydalenia ze szkoły jednego z uczniów
VII klasy w Nowym Sączu, cała klasa
zaprzestała chodzić do szkoły i domaga
się przyjęcia napowrót wydalonego kolegi.
Tak donosi „Słowo polskie“.

Klerykali przy robocie. W ubiegłym
miesiącu w okolicy miasta Lublany ustrona
kapliczka uległa profanacji. Jakaś zbro-

Robotnicy! ucześzajcie tylko do tych lokalów, gdzie abonują „Naprzód!“

Z teatru.

„Don Carlos“.

Istotą tej tragedii jest protest: pro-
test uczucia, co się buntuje przeciw
prawom zwyczajaj i — przeciw gło-
wi własnej krwi, który każe stać mu
się występkiem — protest myśli go-
rącej, która się dławi w więzach, a
marzy i przeczuwa, że nadejdzie kie-
dyś „litościwsza konieczność“.

A że oboje myśl i uczucie giną
wobec chłodnej rozwagi, która widzi,
że szczęście ludzkości — to bunt pro-
wincyj i upadek władzy, że płomienne
uwielbienie — to droga zdrady i wia-
rołomstwa — tragedia, to jest zgodne
z historyczną prawdą. Pojedynek Fi-
lipa i markiza Posy, porywy Carlosa,
to rdzeń nieśmiertelny dramatu, głos
walki nieskończonej, której treść wie-
cznie jedna, choć broń wciąż odmien-

na: Wszystko inne jest tylko tłem,
barwnem choć skróconem prawie do
ostatnich granic. I mimowoli słuchacz
zapomina znużenia, pory późnej i za-
słuchuje się w tę walkę dusz potężną,
prostą, groźną, jak starcie żywiołów.
Północ.

Ale poza tem, co jest w Carlosie
współczesne, dzisiejsze, niezmiennie,
przykuwa uwagę widza jeszcze coś,
co znika, przeszło, co uderza i roz-
rzewnia, jak głos piosenki słyszanej w
dzieciństwie, a startej z pamięci. Zda
się, że te dusze uderzając o siebie,
dzwonią, jakby z kruszczu szlachet-
nego ulane, tak ciężkie i idealnie czy-
ste. Nie przeżarli się wzajem i nie
zatruli i w sercu Carlosa ani jedna
myśl, ani jedno podejrzenie Filipa nie
drgnie: on nie jest mu synem; książę
Alba, choć rycerz, nieprzystępny ry-
cerzowi Posie. Ci wszyscy umiają być
sobą i wierzą sobie. Ten zapomniany

powiew idealizmu — bo nie wierzy
innym, kto nie wierzy sobie — orze-
źwia zmęczone czoła i nie pozwala
myślom oderwać się od sceny.

Grano Don Carlosa — dobrze i źle.
Dobrze, bo nie zohydzono tragedii i
ogólne wrażenie wywołano skutecznie.
Zagubiono mnóstwo pierwszorzędných
piękności, nie dano Szylerowskiej tra-
gedii wiele z tego, co świetni aktorzy
dać powinni. W Don Carlosie każda
rola może być popisową. Czy nią
była?

P. Tarasiewicz jest niewątpliwie
zdolnym artystą. Ma pewne warunki:
możliwą postawę i prawie zawsze miły
głos. Nadużywa też głosu, prawie zu-
pełnie nie bacząc na mimikę twarzy
i ruchów. Szept dla niego nie istnieje,
ekspresya postaci również, za kulisy
nie wychodzi nigdy, lecz wybiega.
Jest dobry, o ile musi coś oddeklamo-
wać, ale subtelniejsze sceny zacierają

dnicza ręka poniszczyła ramy przy obrazie Madonny z Lourdes. Księża z ambon miotali gromy, głosili karę niebios; klęski straszne spaść miały na ludność. Wśród tej ostatniej zapanowało, naturalnie, niezwykłe podniecenie. Wreszcie energiczne poszukiwania wykryły sprawców. Byli nimi dwaj pracownicy związkowej drukarni katolickiej... Okoliczność ta zaraz wzbudziła podejrzenie, iż zamach cały był uplanowany celem podniecenia fanatyzmu klerykałnego. Przypomina nam to fakt nieco podobny. Przed paru laty prasa rosyjska półgębkiem, nasza głośno wspominała o pomysły pirotechnicznym zakonników kurskich. W Kursku znajdował się w klasztorze obraz cudowny; ostatnimi jednak czasy ilość pątników malała dotkliwie. Nagle w nocy, wewnątrz cerkwi wybuchł pożar. „Dzielne“ mnichy ugasiły go przed nadejściem straży. Zgorzało całe urządzenie przylegające do cudownego obrazu, obraz zaś pozostał nietknięty. Ludność poruszona niezwykłym cudem, oburzona na nieznanym świętokradzkich podpalaczy... Lecz śledztwo i w tym wypadku pobożnym zamiarom niedźwiedzią oddało przysługę: — wykryło, iż wielebni ojcowie sami wzniesili pożar, wyniósłszy przedtem obraz, który w ten sposób ocalał. Sprawę zatuzszowano, kilku tylko mnichów przeniesiono do innego klasztoru. Okazuje się, iż kler — czy golony, czy brodaty, miewa pomysły bardzo podobne.

Sekta Skopców. Wielkie zainteresowanie budził w Petersburgu wielki proces sekty religijnej Skopców, z których 40 siedziało na ławie oskarżonych. W tych dniach zapadł wyrok, uwalniający 8, a resztę skazujący na dożywotnie osiedlenie w Syberii wschodniej i dozór policyjny. Przy sposobności nie od rzeczy będzie po-

zupenie. Scenę tę, gdy żąda od ojca władzy we Flandryi, grał wogóle bardzo dobrze. Sceny z księżniczką Eboli i królową o wiele słabiej. O scenie w więzieniu lepiej nie wspominać. Mam to wrażenie, że postać Carlosa nie zarysowała się jeszcze dość dokładnie przed jego twórczością. Stosunek Carlosa do królowej jest inny na początku tragedji, inny w następnych scenach: w grze p. Tarasiewiczza tego niema. Koturnowe pojęcie roli spierało się co chwila z niezawsze pomyslnym realizmem.

P. Solski grał konsekwentnie. Był więcej starcem, którego szarpie zazdrość o żonę i nienawiść do młodości syna, niż wszechmożnym królem o żelaznej dłoni i duszy. Świetna charakteryzacya i umiejętne a skromne szafowanie efektów składało się na jednolitą i w całości doskonałą kreacyę.

Od p. Bednarzewskiej wiele żądać nie należy. Dać potrafi wiele wdzięku, czystą, płynną mowę i jak wczoraj przesliczną urodę — więcej? nie. Chmurką bardzo stylowego kołnierza zasłoniła jednak zupełnie cudowną tęczę uczuć królowej w pierwszej scenie z Carlosem. W scenie z królem, jak-

dać kilka szczegółów o tej charakterystycznej sekcje. Istnienie jej sięga jeszcze od roku 1760. Założycielem jej był chłop rosyjski z guberni Orel, nazwiskiem Seliw a n o w. Członkowie sekty nienawidzą religii prawosławnej i oczekują mesyasa. Sekta nie uznaje małżeństwa i przez czystość chce osiągnąć królestwo boże. Mężczyźni kastrują się, a kobiety wyrzynają sobie piersi. Utrzymuje się u nich podanie, że mesyas przyjdzie wtedy, gdy sekta liczyć będzie 144.000 członków. Główną siedzibą tej tajemnej sekty jest Moskwa, Petersburg i Morszańsk. Należą do niej przeważnie chłopci, ale liczą także zwolenników wśród szlachty, księży, a nawet wojska. Rząd rosyjski prześladowuje sektę i konfiskuje majątki, które sekta z ofiar składa. Nowo przystępujący członek przechodzi przez rozmaite obrzędy, zanim zostanie poddany świętej „kastracyi“. Sekciarze noszą zgolone oblicza i głos mają zupełnie kobiecy.

Z sali sądowej.

Proces o wielką Kasę oszczędności.

Kraków, 12 maja.

Po przerwie zabrał głos obrońca Linkera i Wimmera dr. Adolf Gross, który również jak poprzedni mówcy stanowczo odparł twierdzenie prokuratora, jakoby dla ratowania honoru i kredytu kraju potrzebne było zasądzenie kilku żydów. Tutaj siedzą tylko narzędzia, a brak tych, którzy dawali zlecenia.

Rozbierając szczegółowo zarzuty aktu oskarżenia dr. Gross podnosi, że weksle Linkera były tylko bezwartościowymi prolongatami, zaś weksle Wimmera weksłami rzeczywistymi, do których on się przyznaje i które podpisali mu krewni.

że mało było obrażonego majestatu kobiety i królowej!

P. Kotarbiński miał wczoraj jedną z najlepszych swych chwil. Rola markiza Pozy odpowiada jaknajzupełniej jego zdolnościom i usposobieniom artystycznym, to też wywiązał się z niej prawie zawsze wyśmienicie. Tem lepiej — im więcej deklamacyi, im więcej gry — tem gorzej. Pani Siennicka jest nerwową, pełną temperamentu artystką. Podobna kobieta-sfinks od przedwiecza nic się nie zmieniła... A może jednak więcej dawniej miała namiętności, mniej nerwów? więcej dworności, mniej głosu?

Artystom, którzy objęli pomniejsze role, oraz dyrekcji za staranną wystawę i kostyumu należy się rzeczywiste i gorące uznanie. Całość nie była wcale parodią przepychu pałacowego i była godną pierwszorzędnego, wielkomijskiego teatru. Tylko uszczenianie sceny więziennej wymagałoby pewnej zmiany: widz bowiem mimo woli zwraca uwagę, skoro ciągle mowa o straży i trudności ucieczki, to drzwi na przeciw niego otwarte, a za nimi nikogo...

Tymczasem prokuratora zarzuca mu fałszowanie tych podpisów, na co jednak nie dostarczono żadnego dowodu, gdyż weksle nie były skarżone i podpisani nie mieli sposobności oświadczenia, czy podpisy uznają za swoje.

Adwokat dr. Reiter, obrońca Marksa Blatta wykazuje, że oskarżony nie zajmował się pośrednictwem w wyrabianiu pożyczek, a na rzekome jego cztery fałszywe weksle z r. 1898 i 1899 nie dostał ani centa, co w toku rozprawy udowodnione zostało. Zdaniem mojemu śledztwo w sprawie Blatta było zbyt pospiesznie prowadzone i prokurator powinien był właściwie od oskarżenia jego odstąpić.

Obrońca Waldmana i Grossmana, dr. Filimowski dowodzi, że klienci jego nie o fałszerstwach weksli nie wiedzieli, cenzorów i dyrekcji w błąd wprowadzać nie mogli, gdyż znano dobrze ich stan majątkowy. Czynili oni to, co kazał im Seidenfrau.

Ostatni z rzędu mówców, p. radca Pawłowicz, obrońca Seidenfrau, bronić go musiał przed oskarżeniem prokuratora i także przed atakami niektórych poprzednich mówców, którzy część winy swoich klientów tłumaczyli machinacyami Seidenfrau. Mówca, opierając się na orzeczeniu p. Czeczka, szacującego Zabłocie i gipsiarznię za 70.000 zlr. dowodzi, że Kasa straty nie poniesie.

O godzinie 3 rozprawę odroczone do poniedziałku, 8 rano.

Burzliwy pogrzeb.

Przemyśl, 13 maja. Dziś zapadł wyrok w procesie o pogrzeb Genbalika. Stanisław Telega dostał 6 tygodni ciężkiego więzienia z postem co tydzień; K. Gebusowa dwa miesiące ciężkiego więzienia z postem co tydzień (Gebusowa jest wdową i ma 10 drobnych dzieci); Józef Skromkiewicz miesiąc ciężkiego więzienia; W. Wojciechowski 3 miesiące, Julian Rychlicki 4 miesiące, Szymon Wityk 2 miesiące — wszyscy na ciężkie więzienie z postem co tydzień. Grzegorz Schneider dostał 14 dni aresztu; reszta oskarżonych uwolniona.

Oskarżeni wniosli zażalenie nieważności. Sala sądowa, budynek i przyległe ulice były otoczone policją i wojskiem. Przed gmachem sądowym tłumy publiczności.

(Szczegółowy opis rozprawy podany w następnym numerze. — Redakcja.)

Literatura i sztuka.

Narodowy teatr ruski przedstawił się wczoraj szerszej publiczności Krakowa i to nadzwyczaj korzystnie. Grano jedną z lepszych sztuk, opartą na przeslicznych mo-

tywach ukraińskich. „Zaporożec za Duna-
jem“ był szczęśliwie dobranym i podobał
się ogólnie. Artysci, którym z początku
śmiała trema, zdolali ją wkrótce pokonać,
a oswoiwszy się z wielką sceną, do której,
zdaje się, nie byli przyzwyczajeni — pod-
bili szczerą grą i prześlicznym śpiewem
serca całego audytoryum, które wprost
manifestacyjnie i z ogromnym zapętem oka-
zywało dzielnym artystką i artystom
swoją sympatyę i uznanie.

Na pierwszy plan wysunęła się, jak
zwykle, p. Łopatyńska, a obok niej wyró-
żniali się pp. Rubczakowie i p. Hryhorowicz.
Taniec żenców oklaskiwano zawzię-
cie, domagając się jego powtórzenia.

Dyrekcya krakowskiego teatru należy
się uznaniu za wprowadzenie ruskiej dru-
żyny na naszą scenę.

Operetka. Trupa lubelska rozpoczęła
swoje przedstawienia odegraniem operetki
Audrana p. t. „Lalka“. Nie zawsze moż-
na słuchać „Don Carlosa“; czasem łaknie
dusza filistra lżejszej strawy, a wówczas
może posłuchać „Lalki“, operetki, która
wtoczyła wesołe życie klasztorne w sko-
czne i lekkie tony „podkasanej muzyki“.

Dowcipne libretto i melodyjna, jakkol-
wiek niebogata muzyka, złożyły się na to,
że operetki słuchało się z przyjemnością.
Ze znanych już zresztą z lat poprzednich
aktorów, najlepiej zaprezentował się p.
Czystogórski, który jest doskonałym arty-
stą operetkowym. Grał z humorem i nie-
ustającą werwą. P. Fertner z talentem od-
śpiewała i odegrała Lalkę. Z innych wy-
mienić należy pp. Micińskiego i Krato-
chwila.

Dobrze śpiewał p. Stypkowski. P. Ol-
szewski, który posiada niezły tenor, miał
wygląd tak nieszczęśliwy, że wprost do
rozpaczy przyprowadzał. Wytrwały zaś
jego ascetyzm mnicha niemal przez cztery
odslony był niezrozumiały i niewłaściwy.
Nawet tak surowy i poważny starzec, jak
p. Stypkowski, zaczął się lękać w towa-
rzystwie p. Fertnerki nie tylko o podda-
nych jego pieczy braciszków zakonnych,
ale i o samego siebie.

Powinno to było zwrócić uwagę Lance-
lota aż do zbytku spokojnego i naiwnego.

Konfliktów wielkich z orkiestrą nie było,
bo nią zrzeczenie i umiejętnie dyrygowano.
Publiczność bawiła się wybornie, a każdy
tłuszcieszy „kawał“ wywoływał szalone
śmiechy i burzę oklasków.

„Lalka“ ma zapewnione powodzenie.

Telegraf i telefon.

Delegacje.

Budapeszt, 13 maja. Wczoraj popo-
łudniu odbyło się pierwsze posiedzenie
delegacji. W delegacji austriackiej
został wybrany prezydentem Jaworski,
wiceprezydentem hr. Vetter
von der Lilie. Jaworski, dzie-
kując za wybór, wyraził radość z po-
wodu wizyty cesarza austriackiego
w Berlinie, którą uważa za zdarzenie
zdolne wzmocnić trójprzymierze, mó-
wił dalej o potrzebie pokoju zewne-
trznego i wewnętrznego i zakończył

okrzykiem na cześć cesarza. Następnie
poświęcił Jaworski wspomnienie zmar-
łemu członkowi delegacji Dumbie,
którego chwalił jako „doskonałego
austriackiego w najlepszym tego słowa
znaczeniu“ (!?). Delegacja dokonała wy-
boru komisji budżetowej, złożonej z
21 członków i petycyjnej złożonej z 9
członków.

Komisja budżetowa wybrała prze-
wodniczącym hr. Chlumeckiego,
zastępcą przewodniczącego hr. Dzie-
duszyckiego i rozdała referaty w
następujący sposób: sprawy zagranic-
zne margrabia Bacquehem, zwy-
czajne wydatki na wojsko hr. Wal-
terskirchen, nadzwyczajne wy-
datki na wojsko Popowski, mary-
narka Pergelt, wspólne minister-
stwo finansów i izba obrachunkowa
Kozłowski, zamknięcie rachunkowe
hr. Czedit. Komisja petycyjna wy-
brała przewodniczącym opata Kor-
ciana, zastępcą przewodniczącego
dra Weigla.

W delegacji węgierskiej zostali wy-
brani prezydentem Szilagyi, wice-
prezydentem hr. Szapary.

Komisja budżetowa austriackiej de-
legacji odbędzie w poniedziałek o godz.
11 przedpołudniem posiedzenie, na
którem minister spraw zagranicznych
hr. Gołuchowski wygłosi *expose*
polityczne. Następnie odroczony na
tydzień do poniedziałku 21 b. m. Ple-
narne posiedzenie delegacji austriackiej
rozpocznie się dopiero 25 lub
28 b. m. i skończy się prawdopodobnie
2 czerwca.

Budapeszt, 13 maja. Przedłożony wczoraj
delegacyom preliminarz budżetu
wspólnego Austro-Węgier na rok
1901 przynosi ludom przyjemną niespo-
dziankę: o przeszło 19 milionów koron
większe wydatki na wojsko, niż w roku
bieżącym. Z tej nadwyżki 15 milionów
przypada na armię, 4 miliony na mary-
narkę wojenną.

Zwiększenie nadzwyczajnych wydatków
na wojsko pochodzi głównie stąd, że mi-
nisterstwo wojny chce robić próby z arma-
tami nowego systemu.

Budapeszt, 14 maja. Cesarz przy-
mował u siebie wczoraj delega-
cję austriacką o godz. 12, węgierską o
godz. 1 w południe. Prezydent austriackiej
delegacji Jaworski wygłosił do cesarza
mowę, w której zapewniał, że delegacja
odpowie wymaganiom monarchii co do jej
mocarstwowego stanowiska, jakoteż co do
zwiększenia wydatków na armię; następnie
wyraził radość z powodu wizyty cesarza
w Berlinie, której przypisuje wielkie zna-
czenie dla utrzymania pokoju europejskiego,
i zakończył życzeniem cesarzowi zdrowia.

Cesarz w odpowiedzi zaznaczył, że
monarchia pozostaje w bardzo dobrych sto-
sunkach z innymi państwami, a zwłaszcza
z Rosją w zupełnej zgodzie co do spraw
bliższego Wschodu (półwysp bałkański),
z czego wnosić należy, że pokój zostanie
i nadal utrzymany. Co do zwiększenia wy-
datków na wojsko podniósł cesarz, że o-
granicza się ono do najkonieczniejszych po-

trzeb i jest spowodowane częścią dawniej-
szemi uchwałami, częścią próbami w dzie-
dzinie artylerji.

Na przemówienie prezydenta węgierskiej
delegacji Szilagiego wygłosił cesarz
tę samą odpowiedź. Następnie odbył ce-
sarz *cercle*, przyczem mówił ze wszystki-
mi członkami delegacji.

Ścisłejsze wybory gminne w Paryżu.

Paryż, 14 maja. Wczoraj odbyło się
30 ścisłejszych wyborów do rady gmin-
nej miasta Paryża. Wybranych zostało
19 nacyonalistów i 11 republikanów
z różnych stronnictw. Były burmistrz
miasta Paryża radykał Lucipia uległ
swemu kontrkandydatowi, nacyonalis-
ście Busetowi, sekretarzowi „ligi oj-
czyzyny“.

Proces Tauszanowicza

Belgrad, 14 maja. W procesie by-
łego ministra Tauszanowicza przesłu-
chano już większą część świadków.
Zeznania ich są dla oskarżonego bar-
dzo obciążające. Dzisiaj prawdopodobnie
zapadnie wyrok.

Rozruchy w Hiszpanii.

Madryt, 14 maja. Mer miasta Reus
przyjął wezwanie pojedynku markiza
Portago. Powodem pojedynku ma
być zajście, jakie się zdarzyło na
dworcu w Reus przy odjeździe mini-
stra spraw wewnętrznych do Madrytu.

Wojna.

Londyn, 14 maja. Prezydent Steyn
mianował przed opuszczeniem Kroon-
stadu, Lindleya naczelnikiem rządu
wolnego państwa Oranii. Botha
i De Wet udali się razem z Burami
transwalskimi.

Redaktor naczelny: Ignacy Daszyński.

Wydawca: Jan Englisch.

Właściciel i odpow. redaktor: Dr. Zygmunt Marek.

Zmiana lokalu.

Związek stowarzyszeń robotniczych

w Krakowie

przeniósł się d. 4 maja z ul. Sławkowskiej 30
do domu

przy ul. Floryańskiej 49, I. pto.

Tamże udziela się bezpłatnej porady prawnej
członkom stowarzyszeń codziennie od godziny
12 1/2 do 2 w południe.

Robotnicy krakowscy

mogą „Naprzód“ prenumerować

tygodniowo

w Administracji, Bracka 15.

Prenumerata tygodniowa, ważna od
niedzieli do soboty, wynosi

40 halerzy (20 centów).

Za treść ogłoszeń redakcja nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności.

Największy skład
Maszyn do szycia i haftu
SINGERA
 niedoścignionej trwałości, najnowszej konstrukcji, a nowszej od wszystkich przez inne sklepy ogłaszanych, czółenkowe, pierścieniowe i Vibrating Shuttle
szyjące naprzód i wstecz. — Nauka szycia i haftu bezpłatnie. — **Gwarancja pięcioletnia.**
 Fabryczny skład oryginalnych maszyn do szycia
MICHAŁ KAMMHOLZ
 Cieszyn, Filia: Kraków,
 Saska kępa 29 5 22—6 Floryańska 34.

Zdolnych agentów

poszukuje się do sprzedaży bardzo popularnego artykułu. Zgłoszenia: ulica Sebastyana 29, parter. 65 3-2

Bardzo ważne na sezon wiosenny i letni!

B. LEHR

Kraków, Rynek gł. 15

poleca wielki wybór **Kapeluszy** filcowych i słomkowych, niżej cen 70 5—5 fabrycznych.

Gazeta chłopska

PRAWO LUDU

Organ partii socjalno-demokratycznej wychodzi w pierwszą i trzecią niedzielę każdego miesiąca.

Wyszedł już numer 9.

Prenumerata (łącznie z przesyłką pocztową) roczna 2 kor., półroczna 1 kor. (kwartalnej się nie przyjmuje). Numer pojedynczy 12 h.

Adres Redakcji i Administracji:
 Kraków, ul. Bracka 15.

Towarzyszy

obsługują z uprzejmością i starannością. - Gazety robotnicze i broszurki do czytania.

J. KUPFER, Fryzyer,
 8 ul. Wolska 1.

Zakład fotograficzny KREMSKIEGO

dawniej St. Bizańskiego

przy ul. Karmelickiej nr. 15
 poleca się łaskawym względem Szan. P. T. Publiczności. 45 5—5

Kolejarz

Organ galicyjskich kolejarzy

wychodzi 1 i 15 każdego miesiąca.

Prenumerata kosztuje:

rocznie K. 6.—, półrocznie K. 3.—, kwartalnie K. 1.50

Pojedynczy numer 30 halerzy.

Adres Redakcji i Administracji **Kraków, ul. Bracka 15.**

Wszelkie pisma i przesyłki pieniężne adresować należy:
 Szczepan Kurowski, Kraków, ul. Mikołajska 9.

Pojedyncze numery nabywać można: w administracji, Bracka 15
 40 i w biurach dzienników.

KSIĘGARNIA

POLSKIEJ PARTII SOCYALISTYCZNEJ

Administracja

„PRZEDŚWITU“ i „SWIATŁA“.

Ekspedycja zagraniczna:

„Robotnika“, „Górnika“ i „Arbajtera“.

Adres: JÓZEF KANIOWSKI, 67 Colworth Road, Leytonstone, London N. E.

Wysła katalogi i udziela wszelkich informacji w zakresie księgarskim **darmo.**

Dostarcza wszelkich książek w języku polskim, rosyjskim, niemieckim, francuskim i angielskim, zwłaszcza poleca niemieckie wydawnictwa socjalistycznej firmy: J. H. W. Dietz Nachf. w Sztuttgardzie.

Poleca swe usługi bibliotekom towarzystw robotniczych i młodzieży. Na żądanie układa biblioteki dla towarzystw robotniczych. 12 12

Zawiadomienie!

Cukiernia Warszawska

Romualda Pieczarki

w Krakowie, plac Dominikański

została zupełnie odnowiona!

Dla Pp. amatorów bilard karambolowy i piramidkowy! 77 2—3

Poleca swe znakomite wyroby Sz. Publiczności

Ceny nader niskie.

Codzień świeże ciasta po 4 ct.

Gorsety francuskie

wykonuje według miary w przeciągu 4—8 godzin **Pracownia FRANCISZKI STOEGER** plac Dominikański 7, I. p.